

Woongebieden

De afgelopen jaren zijn er steeds meer kernen samengevoegd. Deze bestaande woongebieden hebben verschillen in de verlichting, zoals de hoeveelheid licht en het soort licht. Dit komt onder meer door keuzes van die kern, de datum wanneer het geplaatst is, hoe de bevolking is samengesteld en de plaats van de verlichting. Dat is helemaal niet erg, het past vaak bij de omgeving en onze inwoners zijn er ook wel aan gewend.



Foto: verschillende woongebieden in onze gemeente.

Sfeer en leefbaarheid

In woongebieden vinden we de leefomgeving en sfeer belangrijk. Deze moet prettig zijn. Dat komt de leefbaarheid in een wijk ten goede. Verlichting helpt mee een goede sfeer en goede leefbaarheid te maken. Als we blauw licht plaatsen, dan voelt dat koud en kil aan.

De nadruk ligt op sociale veiligheid (gevoel van veiligheid) en minder op de verkeersveiligheid (hoe kom je veilig van A naar B) en het gebruik. Niemand wil dat inbrekers het huis binnenkomen. Openbare verlichting houdt inbraken niet tegen. Een lamp met een bewegingssensor aan de muur werkt veel beter dan een lantaarnpaal op straat.

Verlichting kan ook een gevoel van veiligheid geven. Dit is alleen voor iedereen anders, want het is een persoonlijk gevoel. Dat noemen we 'subjectief'. Dit gevoel komt door dingen die eerder zijn gebeurd en hoe goed je de omgeving kent.

's Nachts komt het licht op straat vooral van de openbare verlichting. Soms is er ook verlichting van buitenlampen en in tuinen van bewoners.

Lichtsterkte

We zijn in Nederland niet verplicht om te verlichten, wel is er een richtlijn. Deze geeft advies over de hoeveelheid licht op de weg en de lichtsterkte op 1,5m hoogte. Ook geeft zij een advies over de verdeling van het licht op de weg.

Last van licht

In woongebieden is het heel belangrijk hoe de kap op de lantaarnpaal (armatuur) staat en welke vorm hij heeft. Door de nieuwe technieken kunnen we het licht al veel gericht laten schijnen, zodat men minder last in de woningen heeft van het licht. We kunnen

mogelijk ook een afschermingskap plaatsen. Of mensen meer of minder last van het licht hebben, hangt ook af van of het een rond of plat armatuur is. Op onderstaande foto is goed te zien dat het licht vol de woning in schijnt. Hierdoor heeft men onnodig last van het licht.



Foto: Citroenvlinder in Barger Oosterveld, woning waar het licht in de woning schijnt. Hierdoor hebben mensen onnodig last van het licht.

Kleur- en gezichtsherkenning

Sociale veiligheid hangt ook af van de lichtkleur. Soms heeft de verlichting een oranje kleur. Dan kunnen mensen niet altijd gezichten en de echte kleuren goed zien. Alles lijkt rood of oranje. Het kan dus maar zo zijn dat iemand bij een inbraak een kleur van de auto noemt, die in het echt een heel andere kleur is. En dat kan grote gevolgen hebben. Dit is goed te zien op onderstaande foto's. De bakjes hebben op beide foto's dezelfde kleur. Op de linkerfoto is de verlichting oranje en daardoor lijken alle bakjes rood of oranje van kleur.



Politie Keurmerk Veilig Wonen

Het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) is een vrijwillig keurmerk. Projectontwikkelaars bieden het vaak aan. Het bestaat uit verschillende bewijzen (certificaten). Het bewijs 'Beveiligde Woning' zegt bijvoorbeeld iets over de sloten en de verlichting om het huis. Hiermee krijg je als inwoner korting op de verzekering.

Maar er is ook een certificaat 'Veilige omgeving'. Deze zegt iets over het lichtniveau op straat en over verlichting in achterpaden. De certificaten zijn los van elkaar. Zonder het bewijs 'Veilige omgeving' kan iemand toch korting krijgen op de verzekeringspremie.

Schijnveiligheid

Schijnveiligheid betekent dat er wel licht brandt, maar dat er niet andere weggebruikers of bewoners zijn om te helpen als er iets gebeurt (geen sociale controle dus). Het licht geeft dus geen echte veiligheid. Men kan zich veilig voelen door het licht, maar het licht zorgt niet voor een veilige weg.



Foto: Tweede Groenendijk in Barger Oosterveld, geen sociale controle en licht zou hier schijnveiligheid geven.

Voetpaden- en achterpaden

We hebben voetpaden die naast de weg liggen of gescheiden worden door een groenstrook. Andere voetpaden lopen tussen de wijken door of door een stuk groen. Op deze vrijliggende voetpaden is vaak weinig of geen sociale controle in de late avond en nacht.



Foto: Dobbe in Nieuw-Schoonebeek, een los voetpad met weinig sociale controle.

Dit is ook zo bij achterpaden. Deze paden lopen achter de huizen langs. Vaak zijn deze achterpaden niet van ons, maar bijvoorbeeld van de woningbouwvereniging.

Parkeerterreinen

In onze woongebieden hebben we veel parkeerterreinen. Sommige parkeerterreinen worden veel gebruikt en op andere niet. Vaak staat er verlichting op deze parkeerterreinen. Zo kunnen omwonenden zien wie er bij de auto's lopen.



Foto: Voorbeeld van een parkeerterrein in een woonwijk in onze gemeente.

Kijken naar alle punten

Groen en verlichting zijn allebei belangrijk voor onze woongebieden. Daarom moeten deze twee goed op elkaar afgestemd zijn. Vaak zien we dat een lantaarnpaal na veel jaren tussen het groen van de bomen staat.



Foto: Brinkenweg in Emmen, lantaarnpaal staat in de boom en geeft niet voldoende licht meer op de weg.

Beleid

In woongebieden is sociale veiligheid (gevoel van veiligheid) belangrijk. Daarom houden wij ons aan de volgende punten:

- Als wij de verlichting vervangen, blijft het beeld op straat zoveel mogelijk hetzelfde. We gaan lantaarnpalen dus zoveel mogelijk 1 op 1 vervangen.
- Het licht op de weg is maximaal 70% van de richtlijn (NPR13201/A1) en we houden geen eis voor de hoeveelheid licht op 1,5m aan. We verdelen het licht zo goed mogelijk en willen dat er niet meer lantaarnpalen bij komen dan er nu zijn.
- Mensen hebben zo min mogelijk last van het licht doordat we de lampen goed afstellen. Bovendien kijken we bij het ontwerpen van een woonwijk goed naar de plek waar de lantaarnpaal komt. Deze moet namelijk niet te dicht bij de woning staat, tenzij we het niet anders kunnen doen.
- We kiezen een kleur zodat mensen een goede kleur- en gezichtsherkenning hebben bijvoorbeeld met warm-wit licht. Zo ontstaat er ook prettige woonsfeer.



Foto: Wisken in Nieuw-Weerdinge, witte verlichting

- We willen schijnveiligheid voorkomen door bijvoorbeeld groenvoorzieningen niet te verlichten. Dit doen we alleen als het echt moet, we niets anders kunnen doen en er geen andere routes zijn. Buiten de woon- en centrumgebieden gaan we opzoek naar lokale oplossingen. Dit doen we samen met Erkende Overleg Partners, bewoners en bedrijven.
- Als we iets opnieuw inrichten of nieuwbouwen, dan stemmen we bij het maken van het ontwerp de verlichting af op het groen. Bestaande problemen tussen het groengebied en de verlichting gaan we oplossen. Hierbij houden we de kosten laag mogelijk.
- Voor de openbare verlichting hebben we geen Politie Keurmerk Veilig Wonen. Vrijliggende voetpaden verlichten we alleen als men deze ook 's avonds gebruikt als doorgaande wandelroute, er voldoende sociale controle is en men geen andere route kan nemen. Achterpaden die van ons zijn, verlichten we niet. Andere eigenaren van achterpaden mogen zelf weten of ze deze gaan verlichten. We gaan wel met ze praten om hun keuze af te stemmen op die van ons.



Foto: Barnar in Barger Oosterveld, niet verlicht

- In alle woongebieden brandt de verlichting na 19 uur minder fel, als de verlichting die ook technisch kan. Per situatie bekijken we welk niveau van felheid geschikt is. Als het technisch kan en financieel haalbaar en zinvol is, heeft de verlichting ook een telemanagement- of detectiesysteem. Hiermee kunnen we zien of er storingen zijn. Zijn de veranderingen (erg) groot, dan betrekken we de Erkende Overleg Partners en inwoners van dat woongebied.
- Op parkeerterreinen brandt de verlichting na de spits minder fel, als de verlichting die ook technisch kan. Er staat alleen verlichting als de parkeerterreinen gebruikt worden in de avond. Vanwege het milieu kunnen we ook besluiten de verlichting op een parkeerterrein 's nachts helemaal uit te doen, omdat men het niet of nauwelijks gebruikt.
- Als het nodig is gaan we praten met eigenaren van lichtbronnen die niet van ons zijn (zoals een boom waar een licht op schijnt). Door goede afspraken te maken, komt er een prettigere leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten gemeente Emmen:

- Mensen moeten kleuren en gezichten goed kunnen herkennen.
- We willen de punten oplossen waar groen en verlichting op dit moment niet goed op elkaar afgestemd zijn.
- We gaan praten met eigenaren van andere lichtbronnen als dat moet.
- Als we veel veranderen, doen we dit samen met de Erkende Overleg Partners en de inwoners.
- We verlichten een omgeving op maximaal 70% van de richtlijn (NPR13201/A1) en we houden geen verticale lichtsterkte aan. We verdelen het licht zo goed mogelijk. Dit is afhankelijk van de situatie. We vervangen zoveel mogelijk 1 op 1.
- Als we iets opnieuw inrichten of nieuwbouw plaatsen, dan stemmen we de verlichting bij het ontwerpen al af op het groen.
- We laten verlichting minder fel branden na de spits en doen het uit in de nacht waar het kan.
- We willen schijnveiligheid zoveel mogelijk voorkomen.
- We verlichten onze achterpaden niet.
- Voor de openbare verlichting gaan we geen Politie Keurmerk Veilig Wonen gebruiken.